3/1967

PEKKA NIKKILÄ:

Hartolan halpa auto

Kyllä nuoret haluavat, osaavat ja viitsivät. Monesti heiltä puuttuu vain reilu ja ymmärtävä vetäjä. Mutta Hartolasta ei puutu. Siellä kansalaiskoulua käyvät nuoret rakentavat mikroautoja pohjahinnoilla, tehneet oman kilparadan ja järjestäneet kovia kilpailuja, joissa tytötkin ovat mukana. Onko muualla maassa yhtä virkeitä ja eteviä nuoria — sen Taitajakin haluaisi tietää. Toimitus odottaa varteenotettavaa vinkkiä samanlaisista ryhmistä kuin Hartolan Eikan "pumppu".

— Tuo nyt ei ole totta, arvelee jokainen vähänkin kone- ja erikoisesti autoasioista perillä oleva. On siihen nyt ainakin kymmenen kappaletta satasia luovutettava ennen kuin auton omistajaksi pääsee.

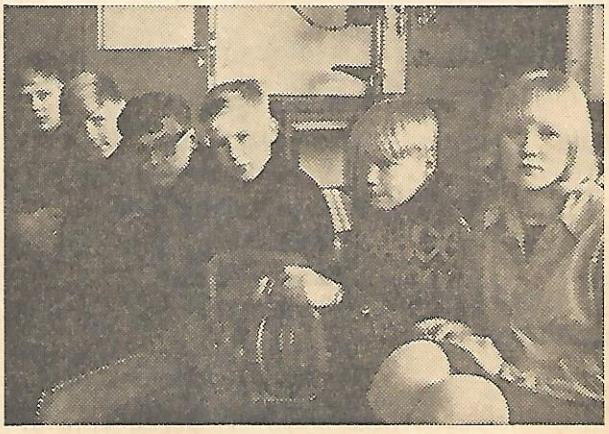
Ei asia ole niin kamala kuin mitä ennakolta arvellaan, vaan tämä nuoren moottorimiehen toiveajokki saadaan halvallakin kunhan vain osataan nykäistä oikeasta narusta.

Hartolan kansalaiskoululla toimii poikien oma mikroautokerho, joka jo neljän vuoden aikana innolla valmistanut mikroautoja käyttöönsä. Kun kaikki kerhon pojat edustavat alle 16 v. ikäluokkaa, on heidän työnsä arvostettava erikoisen korkealle. Poikien työ ei kuitenkaan luistaisi ellei heillä olisi hyvää vetäjää. Tällaisena toimii koneopin opettaja Eino Sandelin. Hän, Raumalta Hartolaan muuttaneena, sai pojat innostumaan heti alkuun asiasta ja niin alkoi sen vimmattu mikroautojen rakentaminen. Kun neljässä vuodessa on rakennettu parikymmentä autoa aivan sivutöinä tuntuukin se maallikosta aivan käsittämättömän tehokkaalta toiminnalta. Koululäksyt on hoidettu kaiken aikaa ja vasta iltaisin ja loma-aikoina on tehty autoa kädet nokisina ja rasvaisina.

AUTO KOLMELLA SADALLA

Rahamiehiä nämä autonrakentajat, luulee, kun tuollaisella vauhdilla pystyvät tekemään autoja. Mikroauton hinta on nykyisin n. 1000 mk, mutta nämä pojat tekevät sen kolmellasadalla, jopa allekin. Uskomatonta ja totta kuitenkin. Kuultuani tästä talousihmeestä lähdin tutustumaan poikien toimintaan ja seuraavassa muutamia vihjeitä siitä, miten tarkkakätinen kaveri voi päästä samalla hinnalla mikroauton omistajaksi, kunhan

Tässä on osa autotehtailijoita joiden koko harrastustoiminta liikkuu "moottorisahojen" merkeissä. Joukossa oleva tyttö ei ole koristeena, vaan samanlainen uurastaja ja rakentaja kuin pojatkin. Nämä kaverit ovat edestä lukien: Eija Mörl, Markku Palm, Keijo Järvinen, Veijo Kuisma, Martti Sukanen ja Hannu Hintikainen.

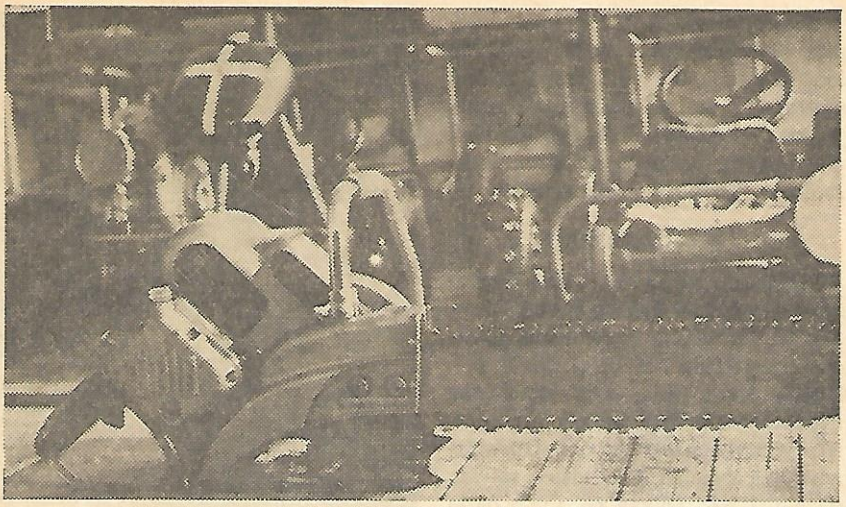
Eikka ja pojat. Koko halvan mikroauton saamiseen on keskittynyt Eino Sandelin tämän rakennustyön. Poikien Suuri Askartelukirja sisältää juuri hänen antamansa ohjeet ja sen mukaan toimien voitkin päästä oman auton omistajaksi.

vain jonkin verran noudattaa neuvoja ja käyttää lisäksi mielikuvitusta.

Asian ydin onkin siinä, että pojat ovat nykyisin lähteneet moottorisahalinjalle. Toisin sanoen auton voimanlähteeksi otetaan loppuunajettu moottorisahan moottori, joita saa kolmellakympillä ja vähän allekin. Kaikki häiritsevä voidaan heittää pois. Vain moottori ja ketju ovat käyttökelpoista. Moottori hajoitetaan ja tehdään ohjaajan antamien ohjeiden mukaan tarpeelliset korjaukset, niin saadaan menevä ajokki mukavasti.

Eino Sanlelin ei pidä kynttilää vakan alla, vaan antoi aulisti hyviä ohjeita auton rakentajille. Jottei asia unohdu, ohessa muutamia vähäisiä ohjeita asiasta kiinnostuneille.

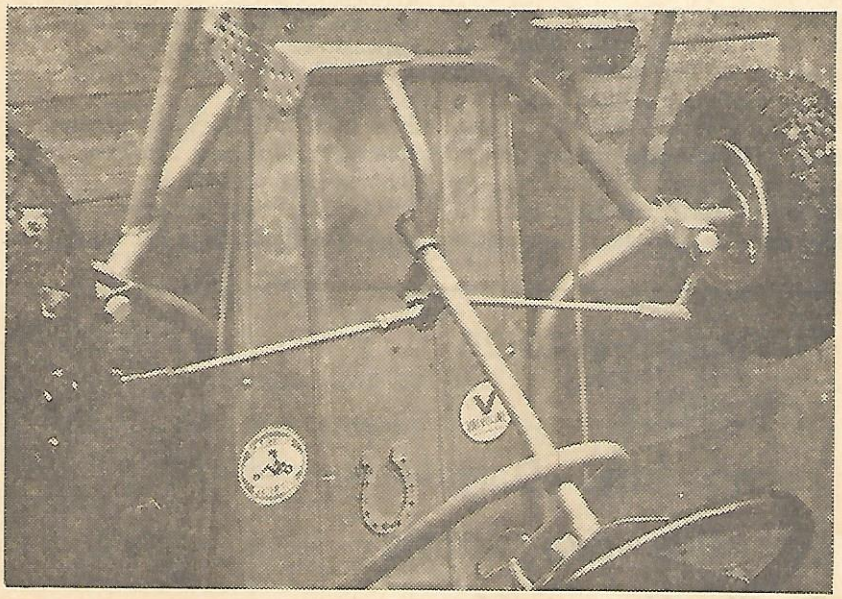

Hartolassa on moottorisaha kaiken mikroauton rakentamisen perusta. Salosta se lähtee liikkeelle. Savottamiehen palvelija antaa vielä taitavan kaverin käsittelyn jälkeen kovaa kyytiä radalla.

RAKENNUSOHJEITA

Runko valmistetaan 25 mm:n putkesta. Koska rungossa tulee putket hyvinkin monenlaisia taivutuksiltaan, kannattaa ensimmäisen auton rakentajan tehdä taivutusmallit vahvasta rautalangasta. Rungon kappaleet taivutuksien ja katkaisujen jälkeen laitetaan ehdottomasti suoralle alustalle ja aletaan hitsaaminen. Alkuhitsaus tehdään (heftaamalla) = muutamalla pisteellä kiinni. Tämän jälkeen voidaan suorittaa lopullinen hitsaus. Ohjaustuet teet 8—19 mm:n putkesta. **Pyörät** ovat rakentamisessa se vaihe, jota ei voida kiertää omatekoisuudella. Ovathan ne ilmakumirenkaat ja säännöt määräävät niiden koon. Läpimitan tulee olla vähintään 22,2 sm tai enintään 44,1 sm. Raidetangot rakennatkin sitten halvalla ja kätevästi. Piirustukset ja ohjeet antavat selvän kuvan siitä pienestä työstä jonka tehdessä säästyy taas muutama kymppi. **Pohjalevy ja istuin** ovat yhtenäisestä levystä rakennettuja ja istuimen selkänojan tulee sääntöjen mukaan ollakin peltiä, jotta se antaa ajajalle riittävän tuen ja samalla suojaa ajajaa koneen kehittämältä kuumuudelta.

Hallintalaitteet ovat varsin vähäiset mikroautossa. Näihin kuuluvat vain kaasu ja jarrupoljin. Nämä tehdään kuitenkin jokaisessa ajokissa ajajan mittojen mukaisia. Polkimet tehdään joko 3 mm:n teräslevystä tai 10 mm:n pyöröteräksestä. Takapää ja moottori onkin se kohta, joka antaa aloittelijalle runsaasti mietittävää. Hankit jonkin kaverin, joka antaa neuvoja tai muutamista alan kirjoista saat myöskin tarkkoja ohjeita. Jarrukin pitää tässä ajokissa olla ja se saadaan edullisesti esim. moottoripyörästä.

Koko ohjaimiston ja polkimet saadaan n. 16 markalla. Esimerkkinä mainittakoon hintoja jolla kätevät nämä saavat jos tahtovat. Kas tässä ohjehintoja: Jarrupoljin —,50 p. kpl. Jarrunapana käy moottoripyörän napa ja sen saa käytettynä kympillä. Raidetankoon ei materiaali maksa kuin markan verran. Istuimet saat parilla markalla ja ratti joka kaupassa maksaa 40,— voidaan saada maksamaan vain kaksi markkaa. Nämä hinnat ovat raaka-ainehintoja ja kaikki tämä edellyttää työtä ja taivuttelua, hitsausta ja hikoilemista tunti toisensa jälkeen.

Tässä on kaikessa lyhykäisyydessä kerrottu muutamia perustietoja tämän ajokin valmistamisesta, mutta paljon on kuitenkin jäänyt kertomatta. Tämä pieni alku ja sitkeä yrittäminen tuokin sitten ajan mukana vasta täyden tyydytyksen uurastukselle. Suomenkielisessä kirjallisuudessa on eräs hyvä opus, joka antaa erittäin tarkkoja tietoja auton rakentamisesta. Se on Poikien Suuri Askartelukirja. Tässä on mikroauton ohella monta muuta mukavaa vihjettä kätevälle taitajalle.

Tätä kaikkea ovat Hartolan pojat harrastaneet ja tuloksia on tullut val-